สาเหตุที่นำไปสู่ความเบิกบานใจ

[ไทย – Thai – تايلاندي]

ดร.อะมีน บิน อับดุลลอฮฺ อัช-ชะกอวีย์

แปลโดย : ยูซุฟ อบูบักรฺ

ตรวจทานโดย : ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสือ อัด-ดุร็อรฺ อัล-มุนตะกอฮฺ มิน อัล-กะลีมาต อัล-มุลกอฮฺ

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿أسباب انشراح الصدر﴾

« باللغة التايلاندية »

د. أمين بن عبدالله الشقاوي

ترجمة: يوسف أبوبكر

مراجعة: صافي عثمان

المصدر: كتاب الدرر المنتقاة من الكلمات الملقاة

2012 - 1433

IslamHouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตา ปรานียิ่งเสมอ

เรื่องที่ 80
สาเหตุที่นำไปสู่ความเบิกบานใจ

การสรรเสริญทั้งมวลเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ความเมตตาจำเริญและความศานติจงมีแด่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม รวมถึงบรรดาวงศาคณาญาติและบรรดาอัครสาวกของท่าน ฉันขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรได้รับการเคารพภักดีนอกจากอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวโดยไม่มีภาคีหุ้นส่วนอันใดสำหรับพระองค์ และฉันขอปฏิญาณว่าท่านนบีมุหัมมัดคือบ่าวและศาสนทูตของพระองค์...

ความคับแคบใจและความเคราะห์ร้ายของมุสลิมอันได้แก่ ความทุกข์ระทม ความเศร้าโศก ความเสียใจ เป็นเรื่องที่ไม่มีบุคคลใดปรารถนาที่จะได้พบพานกับมัน

อิบนุ หัซมฺ เราะหิมะฮุลลอฮฺ กล่าวว่า “ฉันได้พินิจถึงความพยายามของผู้ที่มีสติปัญญา ฉันพบว่าความพยายามของ

พวกเขาทั้งหมดมีเป้าหมายเดียวกันถึงแม้ว่าวิธีการที่จะให้ได้มาแตกต่างกันก็ตาม ฉันเห็นพวกเขาล้วนพยายามผลักไสความความทุกข์ระทม ความเศร้าหมองให้หลุดพ้นจากจิตใจของพวกเขา ด้วยเหตุนี้ ผู้คนบางส่วนพยายามแสวงหาความสุขจากการกิน การดื่ม บางส่วนจากการค้าขาย การแสวงหาปัจจัยยังชีพบางส่วนจากการแต่งงาน บางส่วนจากการละเล่น การสนุกสนาน และในด้านอื่นๆ ที่หลากหลายกันไป แต่ฉันก็ไม่เห็นว่าการแสวงหาความสุขด้วยวิธีการต่างๆ จะทำให้เขาได้รับความเปี่ยมสุข และที่เห็นส่วนมากกลับได้รับในสิ่งตรงกันข้ามแน่นอน หนทางเดียวที่จะได้รับความเปี่ยมสุขคือการมุ่งหน้าสู่อัลลอฮฺแต่เพียงผู้เดียว และให้คัดเลือกเอาความพอพระทัยของอัลลอฮฺเหนือทุกสรรพสิ่งที่ตรงกันข้าม ดังนั้น สำหรับบ่าวของพระองค์ไม่มีหนทางใดแล้วที่จะมีประโยชน์ยิ่งไปกว่าหนทางนี้ และจะได้รับอรรถรสและความเปี่ยมสุขยิ่ง” (อัล-ญะวาบ อัล-กาฟีย์ หน้าที่ 171-172)

อิบนุลก็อยยิม เราะหิมะฮุลลอฮฺ ได้บอกถึงสาเหตุที่จะทำให้มีความเบิกบานใจ ประกอบด้วยสาเหตุดังต่อไปนี้

สาเหตุที่หนึ่ง..การให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ (เตาฮีด) อันเนื่องจากความสมบูรณ์ ความหนักแน่น และการเพิ่มพูนของการให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺจะทำให้ผู้ที่มีเตาฮีดมีความเบิกบานใจ อัลลอฮฺ ตะอาลา ตรัสว่า

﴿ أَفَمَن شَرَحَ ٱللَّهُ صَدۡرَهُۥ لِلۡإِسۡلَٰمِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٖ مِّن رَّبِّهِۦۚ فَوَيۡلٞ لِّلۡقَٰسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكۡرِ ٱللَّهِۚ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ٢٢ ﴾ [الزمر: ٢٢]

ความหมาย "ผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงเปิดทรวงอกของเขาเพื่ออิสลามและเขาอยู่บนแสงสว่างจากพระเจ้าของเขา (จะเหมือนกับผู้ที่หัวใจบอดกระนั้นหรือ?) ดังนั้น ความวิบัติจงประสบแด่ผู้ที่หัวใจของพวกเขาแข็งกระด้างต่อการรำลึกถึงอัลลอฮฺ ชนเหล่านี้อยู่ในการหลงผิดอันชัดแจ้ง" (อัซ-ซุมัรฺ 22)

อัลลอฮฺ ตรัสอีกว่า

﴿وَمَن يُرِدۡ أَن يُضِلَّهُۥ يَجۡعَلۡ صَدۡرَهُۥ ضَيِّقًا حَرَجٗا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي ٱلسَّمَآءِۚ ﴾ [الأنعام: ١٢٥]

ความหมาย “และผู้ใดที่พระองค์ทรงต้องการจะปล่อยให้เขาหลงทางก็จะทรงให้ทรวงอกของพวกเขาคับแคบ อึดอัดประหนึ่งว่าเขากำลังขึ้นไปยังฟากฟ้า” (อัล-อันอาม 125)

ดังนั้น ทางนำและการให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺเป็นสาเหตุสำคัญสุดที่จะทำให้เกิดความเบิกบานใจ ส่วนการตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ(ชิริก)และความหลงผิดเป็นสาตุที่ทำให้เกิดความทุกข์ใจและกระวนกระวาย

สาเหตุที่สอง..แสงแห่งรัศมีที่อัลลอฮฺโยนลงไปในหัวใจของบ่าว คือแสงสว่างแห่งศรัทธา มันจะช่วยให้หัวใจมีความเบิกบาน สำราญใจ และมีความเปี่ยมสุข หากแสงแห่งรัศมีนี้สูญหายไปจากหัวใจของบ่าว จะทำให้ทุกข์ใจและเศร้าหมอง ในที่สุดทำให้คับแคบใจ ถูกกักขัง และเป็นเรื่องที่ยากเย็น ดังนั้น ส่วนแบ่งของบ่าวที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความเบิกบานใจปัจจัยหลักขึ้นอยู่กับส่วนแบ่งของแสงแห่งรัศมีนี้ อัลลอฮฺ ตรัสว่า

﴿ أَوَ مَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَـٰهُ وَجَعَلْنَا لَهُۥ نُورًا يَمْشِى بِهِۦ فِى ٱلنَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُۥ فِى ٱلظُّلُمَـٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَـٰفِرِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ ﴾ [الأنعام: ١٢٢]

ความหมาย “และผู้ที่ตายแล้ว จากนั้นเราได้ให้เขามีชีวิตขึ้น และเราได้ให้แสงสว่างแก่เขา ซึ่งเขาใช้แสงสว่างนั้นเดินไปในกลุ่มมนุษย์นั้น จะเหมือนกับผู้ที่อุปมาของเขาซึ่งอยู่ในบรรดาความมืดโดยที่มิใช่เป็นผู้ที่จะออกมาจากบรรดาความมืดเหล่านั้นได้กระนั้นหรือ? ในทำนองนั้นแหละ ได้ถูกประดับให้เห็นดีเห็นงามแก่ผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งหลายซึ่งสิ่งที่พวกเขากระทำกันอยู่” (อัล-อันอาม 122)

สาเหตุที่สาม..วิชาความรู้ เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้เกิดความเบิกบานใจ และมีความกว้างขวางสราญใจมากที่สุดในโลกดุนยา ความอวิชาเป็นมรดกบาปของความคับแคบในจิตใจถูกจองจำ ถูกพันธนาการ ทุกครั้งที่บ่าวได้เพิ่มพูนวิชาความรู้ ยิ่งทำให้เขามีจิตใจที่ร่าเริงเบิกบาน แต่ทว่าไม่ใช่เป็นความรู้ในทุกศาสตร์สาขาวิชา หากต้องเป็นศาสตร์วิชาซึ่งเป็นธรรมทายาทที่

ต้องมาจากท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นวิชาที่ยังประโยชน์ ดังนั้น ผู้ที่ได้ครอบครองศาสตร์วิชาสาขานี้ เขาจะเป็นผู้ที่มีความเปี่ยมสุขที่สุดในโลก หัวใจจะกว้างใหญ่ไพศาลมากที่สุด มีจรรยามารยาทที่ประเสริฐที่สุด และมีวิถีชีวิตที่ดีงามมากที่สุด

สาเหตุที่สี่..การกลับใจไปหาพระองค์อัลลอฮฺ สุบหานะฮุวะตะอาลา อย่างจริงจัง มอบความรักให้แก่พระองค์อย่างสุดขั้วหัวใจ มุ่งหน้าตรงไปสู่พระองค์ มีความเปี่ยมสุขในการทำอิบาดะฮฺ แล้วจะพบว่าไม่มีสิ่งใดจะมีความเปี่ยมสุขไปยิ่งกว่าการที่บ่าวได้ทำอิบาดะฮฺต่อพระองค์ อัลลอฮฺ ตรัสว่า

﴿مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾﴾ [النحل: ٩٧]

ความหมาย “ผู้ใดปฏิบัติความดีไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตาม โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ดังนั้น เราจะให้เขาดำรงชีวิต

ที่ดี และแน่นอนเราจะตอบแทนพวกเขาด้วยกับรางวัลของพวกเขา ที่ดียิ่งกว่าที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้” (อัล-นะห์ลุ 97)

จนกระทั่งมีคำกล่าวกันว่า หากว่าฉันได้อยู่ในสวนสวรรค์สภาพเช่นนี้ แท้จริงมันย่อมเป็นชีวิตที่ดีอย่างรักแน่แท้ และความรักต่ออัลลอฮฺนั้นจะมีอิทธิพลอย่างมหัศจรรย์ในการทำให้จิตใจเบิกบาน มีความสุขใจ จะไม่มีใครรู้เรื่องนี้ได้เป็นอย่างดีนอกจากผู้ที่ได้สัมผัสมันเอง และทุกครั้งที่ความรักเพิ่มมากยิ่งขึ้นจิตใจก็จะยิ่งกว้างขวางและเบิกบานมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

ขณะที่สาเหตุทำให้จิตใจคับแคบยิ่ง คือ การผินหลังให้กับพระองค์อัลลอฮฺ หัวใจผูกพันกับผู้อื่น หลงลืมในการรำลึกถึงพระองค์ และรักใคร่ต่อผู้อื่นนอกเหนือจากพระองค์ อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿وَمَنۡ أَعۡرَضَ عَن ذِكۡرِي فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةٗ ضَنكٗا وَنَحۡشُرُهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ أَعۡمَىٰ ١٢٤﴾ [طه: ١٢٤]

ความหมาย “และผู้ใดผินหลังจากการรำลึกถึงข้า แท้จริงสำหรับเขาคือ การมีชีวิตอยู่อย่างคับแค้น และเราจะให้เขาฟื้นคืนชีพในวันกิยามะฮฺในสภาพของคนตาบอด” (ฏอฮา/124)

ดังนั้น ผู้ที่รักใคร่สิ่งอื่นนอกเหนือจากอัลลอฮฺเขาก็จะได้รับความทรมานที่เจ็บปวด และหัวใจของเขาถูกจองจำด้วยกับการรักสิ่งนั้นโดยไม่อาจหลุดพ้นไปได้

สาเหตุที่ห้า..รำลึกถึงอัลลอฮฺอยู่เป็นประจำ ในทุกสภาวการณ์ ทุกที่ทุกเวลา สำหรับการรำลึกถึงพระองค์มีผลต่อจิตใจอย่างมหัศจรรย์ สุขใจมากยิ่งนัก ส่วนการหลงลืมพระองค์มีผลที่ทำให้จิตใจคับแคบ ถูกจองจำพันธนาการอย่างน่าแปลกใจเช่นเดียวกัน

อัลลอฮฺ ตรัสว่า

﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ٢٨ ﴾ [الرعد: ٢٨]

ความหมาย “บรรดาผู้ศรัทธา และจิตใจของพวกเขาสงบด้วยการรำลึกถึงอัลลอฮฺ พึงทราบเถิดด้วยการรำลึกถึงอัลลอฮฺเท่านั้นทำให้จิตใจสงบ” (อัร-เราะอฺดุ 28)

สาเหตุที่หก..การทำดีต่อผู้อื่น ทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นตามความสามารถไม่ว่าจะเป็นด้วยทรัพย์สิน เกียรติยศ และร่างกาย การทำดีต่อผู้อื่นมีหลากหลายรูปแบบ ดังนั้นผู้ที่มีจิตกุศล จิตอาสา จะเป็นผู้ที่มีจิตใจเปี่ยมสุข มีความเบิกบานใจอย่างยิ่ง ส่วนผู้ที่มีความตระหนี่ไม่แบ่งปันความดีแก่ผู้อื่นจะมีจิตใจที่คับแคบ มีชีวิตอยู่อย่างทุกข์ระทม จากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮู แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

«مَثَلُ الْبَخِيلِ وَالْمُتَصَدِّقِ؛ مَثَلُ رَجُلَيْنِ عَلَيْهِمَا جُبَّتَانِ مِنْ حَدِيدٍ، قَدْ اضْطَرَّتْ أَيْدِيَهُمَا إِلَى تَرَاقِيهِمَا، فَكُلَّمَا هَمَّ الْمُتَصَدِّقُ بِصَدَقَتِهِ اتَّسَعَتْ عَلَيْهِ حَتَّى تُعَفِّيَ أَثَرَهُ، وَكُلَّمَا هَمَّ الْبَخِيلُ بِالصَّدَقَةِ انْقَبَضَتْ كُلُّ حَلْقَةٍ إِلَى صَاحِبَتِهَا، وَتَقَلَّصَتْ عَلَيْهِ، وَانْضَمَّتْ يَدَاهُ إِلَى تَرَاقِيهِ»، فَسَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ : «فَيَجْتَهِدُ أَنْ يُوَسِّعَهَا فَلَا تَتَّسِعُ» [البخاري برقم ٢٩١٧، ومسلم برقم ١٠٢١]

ความหมาย “อุปมาของผู้ตระหนี่และผู้บริจาคทาน อุปมัยดั่งสองคนที่สวมเสื้อคลุมทำจากเหล็ก ซึ่งมือของเขาทั้งสองมีความจำเป็นที่จะต้องจับไหปลาร้า ทุกครั้งที่ผู้บริจาคมีความประสงค์จะบริจาค เสื้อก็จะขยายให้เขาจนกระทั่งเสื้อปล่อยเขาไป และทุกครั้งที่ผู้ตระหนี่มีความประสงค์จะบริจาค เสื้อก็จะกระชับและหด จากนั้นมือทั้งสองข้างจะถูกรวบไว้ที่ไหปลาร้า” แล้วอบูฮุร็อยเราะฮฺได้ยินท่านนบีกล่าวว่า “เขาพยายามที่จะขยายเสื้อแต่เสื้อไม่ยอมขยายให้” (บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลข 2917 และมุสลิม หมายเลข 1021)

สาเหตุที่เจ็ด..ความกล้าหาญชาญชัย เพราะความกล้าหาญจะทำให้เบิกบานใจ จิตใจกว้างขวาง ในขณะที่ความขี้ขลาดหรือความหวาดกลัวทำให้จิตใจคับแคบทุกข์ระทม ไม่มีความปลื้มปีติยินดี เขาจะไม่พบกับความสุขความเบิกบานใจ เขาจะไม่พบความหอมหวานในชีวิตนอกจากจะมีบ้างก็เหมือนกับชนิดของสัตว์เดรัจฉาน ขณะที่ความสำราญใจของจิตวิญญาณ ความหอมหวาน ความเปี่ยมสุข ความสวยงามใน

ชีวิตเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับคนขี้ขลาด เฉกเช่นเดียวกับเป็นที่ต้องห้ามสำหรับคนตระหนี่

สาเหตุที่แปด..กำจัดสนิมที่เกาะกินหัวใจ อันเนื่องมาจากปัจจัยที่น่าตำหนิ ซึ่งเป็นที่มาทำให้เกิดความคับแคบและทุกข์ทรมานในจิตใจ และมันจะมาปิดกั้นมิให้เขาได้รับความดี ถึงแม้ว่ามนุษย์จะได้รับสาเหตุที่ทำให้มีความเบิกบานใจ หากทว่าเขาไม่ได้นำปัจจัยอันน่าตำหนิหรือเอาสนิมออกจากหัวใจ เขาก็จะไม่ได้รับส่วนแบ่งจากสาเหตุที่ทำให้เบิกบานใจแต่ประการใด

สาเหตุที่เก้า..งดเว้นจากเรื่องไร้สาระ อันเกิดจากการมอง การพูด การฟัง การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การกิน การนอน เพราะสิ่งต่างๆ เหล่านี้มันจะแปรสภาพเป็นความเจ็บปวด ความทุกข์ระทม ความกังวลในจิตใจ ปิดกั้นหัวใจให้มีความคับแคบ ดังนั้น ขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ !!

อะไรจะคับแคบไปกว่าการที่หัวใจถูกยิงด้วยลูกศรซึ่งอาบด้วยโรคพวกนี้ ! และการดำเนินชีวิตของเขานั้นช่างไร้ประโยชน์เสียเหลือเกิน !

และขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ!! ช่างสุขเหลือเกิน สำหรับชีวิตของผู้ที่มีคุณสมบัติข้อหนึ่งข้อใดตามที่กล่าวมาข้างต้น และความมุ่งมั่นของเขาก็วนเวียนอยู่ในประการต่างๆ เหล่านั้น ซึ่งพวกเขาจะได้รับส่วนแบ่งตามที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿ إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝١٣ ﴾ [الانفطار: ١٣]

ความหมาย “แท้จริงบรรดาผู้ทรงคุณธรรมนั้นจะอยู่ในความสุขสำราญ” (อัล-อินฟิฏอรฺ 13)

ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งจะได้รับส่วนแบ่งตามที่อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَإِنَّ ٱلْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ۝١٤ ﴾ [الانفطار: ١٤]

ความหมาย “และแท้จริงบรรดาคนชั่วจะอยู่ในนรกที่ลุกโชน” (อัล-อินฟิฏอรฺ 14)

สรุปก็คือ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นผู้มีความสมบูรณ์เพียบพร้อมในทุกๆ อิริยาบถอันจะนำไปสู่ความเปี่ยมสุขเบิกบานใจ จิตใจกว้างขวาง และมีจรรยามารยาทที่ดีเลิศสุด ท่านเป็นผู้มีจิตใจเบิกบาน มีชีวิตที่หอมหวาน เป็นที่สราญตาแก่ผู้พบเห็นมากที่สุด

และแน่นอนที่สุด การที่เราได้เจริญรอยตามและปฏิบัติตามจริยวัตรของท่าน ยิ่งมากเท่าใด ก็จะเป็นเหตุให้เราได้พบกับความเปี่ยมสุขในจิตใจ เป็นที่สราญตาสราญใจ และสัมผัสอรรถรสแห่งจิตวิญญาณ มากเท่านั้น

والحمد لله رب العالمين ، وصلى الله وسلم على نبينا
محمد وعلى آله وصحبه أجمعين .